

Tilžės Keleivis

„Tilžės Keleivių“

su kas Nedele išleidzama Priderka yra Seredoje bej Subatoj
iundam, ir kuriu ant Bertainio Meto 50 Pen.

Avtelawimai vra nū bile tokio Posto priimami, arba
i pacjoj Druforijo

J. Nevlāndero bej Sunaus
Tilžėje, Auksztose Ulicz. 67 (hōhe Str. 67).

Apfakimai,

Druforijo Tilžės Keleivio funkciami laštūja po 10 Pen.

Prisiulymai 20 Pen.,

už kojų smulkeis Rahtais išpaustą Eile.

Gromatos del Tilžės Keleivio paties išrahomos vra

i Tilžę nuflunciamos.

Nro. 68.

Tilžėje, 24. Augusto 1892.

13. Jahrgang.

Kas paslūtiname Czeſe Šviete
nuſidawe.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 19. Aug. Wiespats
Ciecorius geros Sweikatos paslūtiaug-
dams Branešimus priima ir Surody-
jimus laiko. Cetverge parejo Cieco-
rius iš Potsdam i Berlyną ir didžiaję
Rudens Parodę ant Tempelhoferic
Lauko nulaikytu, kurie i Princeas Leo-
pold nū Bayrū, kursai Seredos Wakare
i Berlyną parwyko, pribuwo. Wakare
tape taip wadiname Naujame Palo-
cziuje prie Potsdam didi Gjaſnis kelta,
ant kurios kokie 280 Pakwietimū išejo.
4. Septemberi pasidūs Ciecorius ant
Medziokles i Szwedū Žemę. Szwedū
Karaliunas keta 5. Septemberi i Gothen-
burg iſkeliauti, jeib tenay Ciecoriu
sulauktu. Medziokle i Wester-Göthland
nulaikytu taps, kurie Karalius Oskar,
Ciecorius, Karaliunas, Erbdiderikis nū
Luxemburg bej Karalienes artims Gen-
tainis, Kunigaikštis nū Wied pribus;
prie to yra kokie 30 Sanariei karališ-
koses Medziokles Bonū pakwesti. Elnū
Iſiwaſinimas esq; tenay toks didis,
kad Nušowimas kokiū 50 Elnū per
Medziokle kaip gers pritinkas Iſnai-
linimas priimtas tampa.

— [Didžioji] Rudens Parode
Gardū Korol praeſuſiame Cetverge
šloviausie Pagadai be esant išwilviojo
daug Berlyneriū jau Rytmetyi anksti
Pulkais ant Tempelhoferic Lauko. Su
ſkambancią Muzike, Bugnū bej Szwil-
pimo Balsu iſtrauke Abazai. Parodes
Czesui buvo wiens Oberſtaps-Liekorius
bej wiens Aſſiſtents-Liekorius ant Arkliū
Kamandierūti. Labay padabotiną Abrozaq
iſprowyjo nū Ziegoriaus 7½ iki 8½
Bellealliangs-Ulyczioj ilgos Eiles We-
žimū, kurie ant Parodes Lauko wa-
žiawo. Žiupones dewejo beweik wiſos
žwiesus Kubus bej ſwietkū Puſčzias
Rankoje. Didis Padabojimas lenkeſi

ir ypaczies ant nū Ciecoriaus pakwie-
ſtujū Helgolanto Žwejū, kurie jū ſwie-
ſtū Žwejū Drabužiū ne paprasta
ižwilgi iſprowyjo. Tada parejo Weje
lakiūjanczios Sztandartos. Weliaus
buwo matomi Erbprincas nū Meinin-
giū, Princeas Friedrich Leopold bej
Diderikis nū Badū, Erſtſtei Ernst
Günther nū Szleswig-Holſtein bej
Jons Albrektas nū Mecklenburg, didis
Skaitlius auksčiū Apicierū bej ſwetimū
Zalnieriū Wietininkū. Tada parejo
dwi Žiupones ant Arkliū jūdūse Jo-
jimo Drabužiū Šteiſtſtei nū Mei-
ningen su ſawo Dvaro Žiupone, Rit-
meiſterio Moterikle v. Berger. Weik
po to prajojo Princeas Leopold. Tūjau
po to prajojo Princeas Leopold nū
Bayrū. Keturieis Arkliies kinkytame
Wežime su pryzakinieis Žoſkais popirm
wažiawo Princeſe Friedrich Leopold. Tūjau po jos paſtrode Erbdiſerikiene
nū Badū dwiem Arkliies kinkytame
Wežime su Wažnyczja bej Tarnais
Plytū Raudūnumui prilygſtanciū Žu-
būſe. Prie taip wadinamo Muito-
Buto ſulauke wiſos tos Auksčybes Cie-
coriu, kursai iš Potsdamo parkeliaudams
ant Zieg. 8½ Gelžkeltruki prastojo ir
ant Parodes Arklio užkupe. Auksčas
Pons buwo apſiredes ſu didžiū iſ-
dakſtytu Gendrol-Uniformu ſu Rytbū
nū jūdojo Creliaus bej Nuženkliniimu
bavriſkojo Hubertus-Redo. Sowada
laidino jis ant Muito-Buto link, nū
kur jam Princeas nū Bayrū prieſais
jojo. Ciecorius ji ſirdingiausiey pa-
ſweikino, taipojau litas Auksčybes ir
jojo tada ſu Prince Leopold ant Pa-
rodes Sustatymo link. Kaip paprasta
paſweikino po Šlambejimais Preſen-
tierawimo Marho bej Žemes Gieſme
Abazai ſu preſentierūjancze Puſčka bej
palenktoniſis Kariunomis per tris Kart
hauktaji Urra ihyriaſtaiji Karo Bonq.
Ciecorius jojo, ſekta ſu Prince Leo-

pold bej Kunigaikštiskujū Žiuponiū,
popirm Hale pirmojo Sustatymo žingine
iſilguy, ir apžvalge tada antrajį Su-
statymą. Tame Tarpe ſuſidawadyjo
pirmasis Sustatymas ant Pramarſiera-
rawimo, kursai del didžiojo Karhecio
tilt wienę Šyli te nuſidawe. Nagi-
mentai pirmojo Sustatymo pramarſie-
rawo žingine, antrojo Sustatymo riſeze.
Po Parodes atſiſweikino wiſos Auksčy-
bes nū Ciecoriaus, kursai Gendrolius
bej Kamandierus aplink ſawę ſurinko
ir jiems ſawo didžiauſių Paſimegimą
del Paſilaikymo Abazū iſtarę. Tada
paſidame jis i Przyſaki Kariunū Kum-
panijos ir wede je per Friedrichs-Ulyczią,
kur jam iſ wiſi Puſčiū linksmi Prizau-
kimai atſkambejo, i Pilii atgal.

Iš Pranezijos.

Barzye, 19. Augusto. Iš Tours
yra pranešama, kad prie Manewerio
5 Wyrai nū Saules Durio užpulti
tape ir keli kiti apſirgo i Kasernu nu-
gabenami turejo buti. Wiename fitame
Kampe turejo Maneweriei del didžiojo
Karhecio powiſam apſiſtoti, ir tilt Na-
tyse atgal marhieruti galima buwo.
1 Zalnierius paſimire ir prieſ 30 ſu-
ſirgo. — Štreikiamimas Druskiū Waž-
nyczii rodos paſibaigęs.

Iš Maſtolijos.

Petersburkij, 20. Aug. Bagal
urediſkų Praneſimų yra wakar nū
Pietū iki ſendien Pietū 92 Personos
Kolera ſuſirguſios ir 13 paſimiruſios;
ir Guvernimente Lula yra Kolera at-
ſiradusi, kur iki dabar nū 14. Augusto
38 ſuſirguſios ir 11 Paſimiruſios iſ-
raſti yra. Kolera dar wiſ wiſur iſſi-
platina. Petersburkio Apygardej yra
jau i 7 Personos ta Liga paſimiruſios.

Iš Amerikos.

New-York, 19. Aug. Paſilaikymas ſtreikianciuſių Gelžkelio Wežiū
Steliutojū wiſ vikeſnis paſtoja ir
Štreikiamimas ir ant litū tolesniū

Gelžkeliu išsiplatinti grumzdžia. Sztrei-
kujantieji išsitare, jie weikiaus Sztrei-
kiawimq Wakarūse iki Chikago bei
Rytūse iki New-York išplatys, ne taip
be Atstekimo sawo Mierio atsitraukti.

— Nepaklausiantieji Kalnkaftei yra sawo apkaltusius Draugus su Gwoltu iš Kalejimo išvalnyje. Brie wieno Naktyje ant Seredos atnaujinto Užpūlimo nu 1700 Kalnkašių ant wieno Kalejimo yra po didzios Rėvos, prie kurios 12 Wyrū nužudytū ir 20 furonytū tape, Apdabotojei atgal atmušti ir 260 Kalinių išvalnyti.

Szwedzkiusios Žines.

Petersburkyj, 21. Aug. Ministeris v. Giers biose Dienose per Berlyną į Italiją iškeliaus.

— Cicorius 6. Septemberi ant
Medziokles i Spala pasidūs. Ikitol ne
ket Cicorius neyjokiū didesniū Kelioniū
užimti.

Lemburg, 22. Aug. Ciecorius
paliepe, Karſcjo deley Apſtojimą bey
Galq Maneweriu 10. bey 11. Arme-
furo Galicijo.

Parize, 22. Aug. Tarp Beziers
bey Gassenon iškrypo wiens Trukis ant
Poo-Tilto be wažiūjant; 4 Personos
hra negybos, 39 sužeistos.

New-York, 21. August. Mieste
Callao (Republikej Peru) yra per didzią
Ugnį 32 Butai nudege. Iškada yra
ant 400 000 Dollarū sprendziamą.

— Szendien anksti yra wiens Trufis nū New-York i Buffalo wažiuūdams iš Wežiū iškrypes. Sužeistas nieks ne tape. Nepalaimos faltinami yra streikierūjantieje Wežiū Steliūtojei.

Nusidawimas.
Definit iżgħastixxu Dieni.

Rü wienos wokiszlos Žiupones.

(Pragia Nr. 67.)

Als turejau daug labų wertingū
Dalykū, tarp tuju tulq Aſtiminimq nū
Kranto; ale wiſko neatbodama pripil-
dziau Žaką su Sztrumpomis bei ſeliomis
ſiltomis Aſsigūbimo Skepetomis. Tada
aſ pati ſiltay apſredziau o ir Kudik
su taip daug Drabužieis, kaip tilt ga-
lima, aprupinai, nesa aſ pamislňjau
tū ſaltujū perklapanciuju Nakezijū, ir
gurpuliojau prie tos Dūmos, kad mano
Mazoji, kurę mes prieš kožną kraupu
Oreli apſaugojom, wiena atwirame
Zaiwe wiſūſe Repagandūſe kraupujū,
wietringuijū Mariū buti turesenti. Su
Ašaromis, kaip tokios ne tankieji Gy-
wasthi pasirodo, aſ už jė ſirdingay
Diewo meldziau, tada apeme manę Pa-
fajingumas, kuriame aſ wiſką, kas ap-
link manę atſitiko, geray apdaboti ga-
lejau.

III Lietuwōs bey abiejū Prusū Prowinceū.

Lilžeje, 20. Aug. [Dago Žegione.] Szendien gawom mes nū wieno Brieteliaus musū Laifko, Pono B. iż Bardenū, felis Jawū Szaudus, furie ant labą gero Augimo nurodo. Iż vieno Awizū Grudo buwo 5 Szaudai ſauge, furie beweik 2 Meteriu ilgi buwo. Prie Attodogiu ſtaitem mes orie wienos Szaknies 11 Sziaudū ir 450 Grudu. Pons B. ſako, kad tq Augimq per ypatiską Maišymq Kunſtiſkū ſkretimo Prypyrowū igijes.

— [W y s n i u A p s t i n g u m a s] yra
simet musū Kampe ypatiškai didis.
Bakar Rytmetyj tape Niesto Dalhj
Meerwīs ne menkius kaip 53 Wežimai
u Wyknomis suskaityti.

—[Raqdinio Užlepimasis.] Pirm
čokio Meto rado wiena Sylužauninkę
viename Bute Karaliauciaus Ulyzgioj
40 M., tūsius ale ne atdawę, bet ant
Szydėjimo Skrynes nunešusti dawę saw
ižstrąbęti. Ji dabar pirmo triumpo Draug-
anaris Išganymo Armijos pastojo ir
orie Įstojimo ana Nusifengimą išspā-
ino. Ant Paprašymo Armijos atdawę
i ūiose Dienose tus 40 M. Pulicijai,
nū kur jūs Apturetojis atsiimti gal.
Blaškiūje, 18. Aug. [Ugnis.]

Brie wakarnksczioses Perkunijos itrenke
Baibas i iż Płytni budawotą Staldu
Haspadoriaus Ilgner Stoniskiuje ir uż-
ege taji. Ugnis taip greitan iżspila-
ino, kad Stalde esantieje Gwolciei,
Arkliei bey felios Kiaules, ne galejo
augiaus iżgelbami buti. Dar trys ki-
os Ugnies Szwiesos buwo matomos,
urios bene taipjau per Baibo Itren-
imą atfiradusios bus.

Rusnej, 19. Aug. [Nū wienos
Telycjos subadytat] tape Butelninko
Pati B. Ji paprastu Budu Seredos
Rytmetij sawo karwę ant Ganyklos
ware, umaj užpūle je wienna Telycja
ir, kaczieig tas Ghywolis dar nejokiu
Ragū ne turejo, taip su Rafka tą Mo-
teriskę apdirbo, kad ji be Rūsimanymo
be gulinti pasiliklo. Keleivjei rado je
Pietū Laikė hitame Basilaikymje ir par-
gabeno su Wežimu i jos Namus.

Szilokarcziamoj, 20. Augustq.
[Pirts Bulius.] Per Užvūlimq;
wieno pifto Bulaus parejo bise Die-
nose wiens Bekerū Motintinis i ne-
menkā Priegadq; buvo tam Waikui
patlab Ranka palaužta, taip jis iš jo
riegadingojo Stono išgelbetas tape.

Uzrutyj, 18. Aug. [Iš Šiaurės Lietuvos Maskolių ir Kudikiams prilipusi. Wiens maskoliukas Waikins be jokio Apturejimo, 13 iki 14 Metų sens, tapę wakar nū wieno Pulicijos Uredininko ant musū Gelžkel-dwario užtropytas. Tasai sake, kad peččias ī Englantą keliauti noris, jei būtų cęs į Ameriką pasidūtu. Per Rube-žių buvo jis slaptai perejės ir iki si-cijon peččias atkeliamės. Jis taps wienot vel ī sawo Giecorystę atgal nu-gabentas.

Szta lupenūse, 16. Aug. [Umūse
su klyndusi.] Wiena moteriskā Persona,
kuri powsam be jokiū Drabuziū tikt
su wienu senu Infratu apfigūbusi buwo,
ik kurio, kaip rodes, Blunknos pirm
triumpo išimtos buwo, perkeliawo pra-
ejuſioj Subatoj didz. Užvalius ant-
cziausioje Rytmečio Adynose (ant Bie-
goriaus $3\frac{1}{2}$). Darbininkai, kurie prie-
sawo Darbo eip. troppio ie tain ant

Byriausis Sztyrmons, ant kurio twirto
Apfieimimo bēh Twirthebes daug atsiejo,
buvo i Whisky prūfigeres. Ir daug
Matružū, kurie jo Paweikslui sešę buvo,
buvo girti.

Kas turejo iž musū pastoti? **Du**
Laiwai buvo patlab sutruškinti, jūs
i Vandeni nuleisti norint, ir pasilikti
dar tikt du Bartojimui. **47** Personos
turejo i du filpnu Laiwu sukrautosapti,
1500 Myliū nū Žemes atstu, **filpnos**
Moterizkles, gelbeti ne galintie **laid**
bey girti ir nusimine **Wyrai!**

Palaimingu Budu buwo Apstiejims
Kapteinio bey antrojo Apiciero gers.
Su Pagalba ne girtujū Matrozū tape
Kapteinio Laiwas i Vandeni nuleista,
ir kaip keli maži Madracai, Priegalwiei,
viena Baczka su Vandenu, keli Žakai
su Dūnq bey reikalingiausieje Akruto
Daiktai Kapteinio Wartojimui i taje
nugabenti buwo, tapem mes ant Vir-
viū nuleisti. Je ſendien man tai dar
kaip Dywai pasirodo, kad mes prie
Akruto Sienos ne sutruškinti tapem-

Ulyzios wisokias suirusias Ra-
laikant. Tūjau buvo numano-
ji Umūse sušlyduſi, ir del to t-
cewojama, je palaikyti, idant
Tewiſkei arba wienam Anſta-
dūdama butu, tokai pasiliko w-
Pasiektimo; ji pabego. Taip
tyriame, esanti ji wiena Da-
Nagle iſ musū Kreize gulinciu-
lupenū ſtemo.

Iš Romintes Szilū, 1
[Gywates.] Skaitlingūsas
(Balczie) musū Giriū pasidū
arki gulinczius Jawū Laukus.
užėjo wiens Gaspadorius iš
prie Miežiū Bjowimo wieną m
Ghyvate nū 80 Centimeteriū
Aukštah pasistojęs weržest tas
lis knyždedams ant Bjowiko,
tas iš Ikgasczio Dalgi pamete
pagawo. Taip jis wieną
griebęs ant jo wieną kirti muš
bande, pagal tą Kartę Wyrą
iki jis per wieną litą kilti g
užmuštas tape.

Karaliauciuje, 19. Aug
Smercziui prilygstas M
mas] praejustoj Nedelej musu
coj atsitiko. 12 Metu senoji Duk
Ukininko radosi per dwi Die
neghwame Basilaikyme, is kuris
privadintasis Liekorius pagadini
lejo. Trecioj Dienoj ji is san
atwere, pastojo weik linksma
Walgio. Tas Miegojimas be
atsikartujo, tacziu ale rupesting
mas mieną Liekoriu ant Rodos

Wrežiūše, 18. Aug. [Aptina Nepalaima] atstiklo mczion po Pietū. 13. Metū ser charęga Dukte marainaū Žmon

Kožnq Syki turejom mes ant
niojo Akies Mirkšnio laukti. Ta
ramandos žodis dūtas ir mes
kaip Arys nuleidziami. Mano
tykai stowejo, kaip mano Ma-
leidziamą tape; tada až sekiau.
Ikgastingas Ižwilgis, liekwieno
škei tą bednaję Motiną matyti
Aukifis praejuſtioj Nakthj užgime
lavo Majazai twirtai prie Kruti
spaudžusi, jos ilgoje Niegajoimo
lavono Iškweizdejimą turejo.
Iniu iš mirę nekal Diana ne

Galiciaus tiek buvom mes wisi
4 Moteres, 5 Kudikie, antrasie
monas bei 16 Matrožū. R
paſiliko ant Akruto, iki girtieje
zai wisi antrame Laiwe pamietoti
tada jis mums prisidraugawojos
mažas musū Laiwas prieš hal
cchiojo Akruto iſweizdejo! Ir
rejom skubriey iš jo Artybes at
neša Wandū taip smarkien i
weržesi, kad jis Akruto Artybeje
Štowei prisnao.

Ulyčios visokias suirusias Kalbas be laikant. Tūjau buvo numanoma, kad ji Umūse sulkydusi, ir del to tape procewojama, je palaikyti, idant ji sawo Lewiškei arba wienam Anstaltui padūdama butu, toktai pasiliko wienok be Pasiekimo; ji pabego. Taip mes patyriame, esanti ji wiena Darbininko Nasle iš musų Kreize gulincziojo Sziłupėnų Kiemio.

Iš Romintes Szilū, 16. Aug. [Gymates.] Skaitlingūses Gymates (Zalcie) musū Giriū pasidūda iki i arti gulinczius Jawū Laukus. Taip užėjo wiens Gaspadorius iš Barkaliū prie Viežiū Pjowimo wieną milžinišką Gymate nū 80 Centimeteriū Ilgumo. Aukštay pasistojęs weržest tas Gymatis knybzdedams ant Pjowiko, taip kad tas iš Ikgaezio Dalgis pametęs begti pagamo. Taip jis wieną Kartę suggriebęs ant jo wieną Kirti mušo, Zatis bande, pagal tą Kartę Wyrą atsielkti, iki jis per wieną kitą Kirti galiausieh užmuštas tape.

Karaliauciuje, 19. Aug. [Rets Smerecziui prilygtas Miegojimas] praejuſioj Nedelej musū Browincoj atſitiko. 12 Metu senoji Dukte wieno Ukininko radoſi per dwi Dienas lyg neghwame Basilaikyme, iš kurio je neh privadintasis Lektorius pažadinti ne ga-lejo. Treczioj Dienoj ji iš sawęs Akis atwore, pastojo weik Linksmą ir prae Walgio. Tas Miegojimas berods ne atſikartijo, tačiau ale rupeſtingasis Žewas wieną Lektorių ant Rodos traufs.

Wrežiūse, 18. Aug. [Apgailėtina Nepalaima] atſitiko wakar ſiccion po Vietu. 13. Metu senoji Ku-charska, Dukte wargingū Įmoniū, ap-

lanke Szlužauninke plunksnotujū Gy-woliū Šupczialninko J. Szlužauninke kūknej Darbą turejo, ir k. norejo jei pagelbeti. Jeib Ugni ant Kamino padidintu, liejo ji iš wienos blekines Kanės Petroliją ant deganciuju Angliū ir pastate Kanę, kurio 4 Stopos Petrolijos radoſi, ant patlab perkaituſto Kamino. Kanę plyną ir k. tape nū degancioses Petrolijos appilta. Ji bego i šale esanczaję Stubą, jeib iſsigelbetu. Įmones nupleše jei deganciuſtus Dra-bužius nū Kunę ir pyle Szmotą Wandens ant jos. Apgailėtinioji tape i Ligonbuti nugabenta, Ugnies Ronos yra wienok taip priegadingos, kad del Atſigawimo Nepalaiminges abejomama tampa.

Visokie Pranešimai.

Sziaur-Szwiesa. Wiſus Noturos Prietelius darom ant to padabotinus, kad Česui nū 24. iki 26. Au-gusto Daiktais Sziaur-Szwiesos Paſtrodymas prisakytas yra.

Kolera. Keleiwjams Dilges-Öſciu-ties Gelžkelio yra naujesniame Čeze uždrausta, Öſruthj Wežimo Duris anks-ciaus atwerti bej iſlipti, iki nū Swei-fatos Uredininkū Perjeſkojimas nusi-dawęs. Iſkeliautojai iš Maſkolijos tampa wiename ypatištame Wežime, kursai Užpačalyj prie Wežimo prakabintas hra, pamietojami. — Apie dabar nykštysi Stoną Koleros Iſſiplatinimo Maſkolijoj raſo „Apsakymai ciecoriſkojo Sweikatos Uredo“: Liga sawo Rubežu rodos dar ne peržengusi, čež ji ale pa-mażu wieną po kitą mažeſniujū Kampū Guvernimento užpūla, i furius began-tieje, Keleiwei bej pergabentieje Ka-

Su funkia Szirdzia atſitolinom mes nū to Šyki taip puikiojo Akruto, kur-sai dabar Bangū Pleſims paſtoti turejo.

Briež Vaſarą atſirado Perkuonija su Weju bej Lytumi, kuri iki welay i Nakti nufiteſe ir mus powiſam peržlapino.

Až ſedejau 12 iki 14 Adynū ilgay ant wieno ſauro Solo su mano Kudi-kiu Glebyje, ſuſaluſi, ſlapo, kone akla-nū aplink Iakiūjancio Juriū Wandenieſu perſanciu Weidu ir Rankomis bed-ningiauſtame be Bagalbos esancziamę Basilaikyme. Taip Diena prahwito, mes wiſi iſblygę ir ſmutningi iſweiz-dejom. Naktynje buvom mes Tolume filpną Szwiesą matę, ir miſlyjom, iki nū kokinio Akruto pareina, ale Nytmetyj iſſirode, kad ta nū antrojo Laiwo par-ejo. Tris Dienas mes je matyti ga-lejom. tada prapūle ji mums iš Akiū ir mes niekų nū to Laiwo daugiaus ne matem.

Dar ne viſtas.

linei iš nesweikuju Miestu Ligos Šeklę iwilę yra. Virmajausis Suſrigims Pe-tersburhje trophy wieną Balnierių iš Samara, kur Maras ponawojo. Nuſi-mazinimus niera iſpažystams.

Ant Apsidabojoimo. Ant Lauku yra Paprotis, kad aplinktraukiantis Škudurninkai Silkes, Būdelius bej fitus Laworus i Škarmalus iſmaino. Dau-giauſių tur tokie Šupczialninkai ir Šaldumynū prie sawęs, kurius jie ypa-ciez Šudikiams kaip „Magaryczias“ atduoda. Kadangi fitie Šaldumynai ale ne taip wiſay ezyſtay tarp tū Škarmalū kawojami tampa, tay jie jau tankieh Vriežastis limpancziū Ligū yra buvo. Virm triumpo ſuſtrgo wiename Daržininko Bute Uzpiauñiū po Wal-gymū fitū Šaldumynū Šudikiei keliū Žamyljū Diferhtis-Liga, ir trys tū Šudikū paſimire. Delto reikia prie Iſmainymo tokii Dalykū reikalingaji Apsidabojoimą ne užmirſti.

Graudenimui teſie ſelqas Nuſi-davimas iš Rosenberg: Kurpuwys S. iš Deutsch-Gylau prieme Wasaroj praej. Meto wieną Bagalbininką, kurio Kwi-tungos Kortese del Senatwes Aprupi-nimo tarp ilipytuju Markiū Škaitlius tuſeziū Ilipinimo Vietū radoſi. S. ilipino iſi Meto Galo dar 25 Markes. Kadangi Kvitungos Korta dabar ap-mainoma turejo buti, tay S. ne tiſtay, kaip iſvelta, ilipytaſes Markes iſiligu perbrauke, bet ir ant kožnos Markes sawo pilną Wardą užraſe, kadangi jis prifibijojo, jam galetu veliaus Užme-timai daromi buti, jis n'efas tuſeziases Wietas su Markieis aplipiņes. La Gromata ejo iki Sztotsanvaltyſtes, kuri Skundą tele del tokio Peržengimo, kuri Zokans su Viningū Korawone iki 2000 M. arba Kalejimu po 6 Menesius apgrumzdzia. Korawones Kamara del Prifiliajmo to Dalyko fitą Atſitikimą labay valengwino ir prasudhjo ant Sztotsanvaltyſtes Užmanymo Apsku-staji ant menkiauſtę ſtylei idziamos Ko-rawones nū 3 M. arba wienos Dienos Kalejimo.

Zemes Gaspadorystes Žinia.

Padabotina Gaspadoriam. Žve-dimas pirmiauſios Verpimo Žoles, wadina-mos Ramie, Prancuzijoj kaip labay gers iſſirode. Pirmoji Pjutis dabar nuſidūda, antra tampa Pabaigoj ſekanczio Menesio ſulaukiamą. Walai Ramies yra plonesni, ſtipresni ir daugiau linſių kaip Kanapū bej Linū, prie to taip ilgi, kaip ir Kanapū. Ramie yra kyne-fiſkoj Milžin-Dilgyne, je nupjaujant ji wiſ paauga, kur ji Šyki iſodinta, jos Szaknis ne iſnyksta. Walai Daugumas prie Ramie yra tris iki keturis Kart dibesnis kaip prie Kanapū. Wartojimas gal daugerojan nuſi-duti, nesa Ramie ir Šilktū bej Bumbulid Vietoj imama tampa. Ir prancuziſtujū Banknotū Popierius yra iš Ramie pagata-wytas. Kineſai pagatrawyja Popieriu, kurs Delmono Šlepetaoms bej fitoms Prywolems

Kožną Šyki turejom mes ant paſab-niojo Akies Miršnio Laukti. Tada tape Ramados Žodis dūtas ir mes tapem kaip Akyrs nuleidziami. Mano Szirdis tykay ſtowejo, kaip mano Mažojo nu-leidziamą tape; tada aš ſekiau. Buvo iſgaſtingas Išwilgis, kiekwienai Motę-kei tą bednaję Motiną matyti, kurios Kudikis praejuſioj Naktjy užgime, ir kuri sawo Mažajį twirtay prie Krutines pri-haudzusi, jos ilgoje Miegojimo Kubuje Žawono Iſweizdejimą turejo. Až miſ-lyjau, ji mirs, pakol Diena paſibaigs.

Galiausiey buvom mes wiſi Laiwe: 4 Moteres, 5 Kudikie, antraſis Sztyr-monas bej 16 Matrožū. Kapteinis pasiliko ant Akruto, iki girtieje Matru-zai wiſi antrame Laiwe pawietoti buvo, tada jis mums prifidraugawojo. Taip možas musū Laiwas priež ſale esan-czijoje Akruto iſweizdejo! Ir mes tu-rejom ſlubriey iš jo Artybes atſitolinti, nesa Wandū taip ſmarkiey i Akruto weržest, kad jis Akruto Artybeje didelie Srowei prilygo.

wartojo mas tampa, kurioms mes tikt Audi-
mus wortoti galim. Tas Popierius yra iš-
tū Dilgynū Valū pagatawytas, ir taip link-
fias, kad ji sulenkti ir suwynioti galima yra.

Wisokia Žinia.

Interlaken, 19. Aug. [Didi Ugnis.]
Wakar po Pietū ant Zieg. 3 yra prie didžio
Wejo Mieste Grindelwald (Szweicūse) Ugnis
išsklaužusi. 80 Butū, daugiausien Gaspadū,
Gelsleldvaris bey Telegropū Butas tape i
Pelenos pawersta. Išklauda yra be Galo
didele; Ugnis toliaus siauczia.

Katania, 19. Aug. Kalnas Etna ne-
apštotonay su aikštu Užimu Daugybe Dumū
bey Almeniū iki 160 Meteriū aukštay iš-
smogia.

[Godas Szaknis wiso Piko.] Pas-
nedelio Valare tape Nordhausēse wiena sena
Piningstuce Juztropyta, kaij ji ant Kapiniū
medinius Kapo Krikstus nupleše, sulauze ir
sawo Služauninkai i Kurbq krowe. Selan-
ciamie Rytmetyj tape per Pulicijos Perje-
lojimą prie tos bagostos Moteriskes didis
Skaitlius fukapotū Kapū Kryžiū atrafas.
Kaij Priežastis to bjaurijojo Kapiniū Apra-
bawojimo yra — Godas iħrastas.

[Walns Vado Smertis.] Pirm kelii
Menesiū tape Mieste Nizza du Italjeneriei
del Wagystes po Skunda statytu ir po Liu-
dininkū Iħsalymo, kaczieg jidu ir għnej,
ant 6 Menesiū Kalejimo prasibuytu. Wiens
nū judwiejū Perjeħkojimq papraħe, antrasis
ale, ne padabodams Prikalbejjim jo Użtare-
jaus, nielo nū to nenorejo ġinot, bet atsi-
liepe: „Ah esmi nekaltas, Diews studys!“
Nū anos Dienos (24. Junyjaus) għnej ijs,
Walgi bey Gerimq priimti, ant ko jam Lle-
korie su Prywarta teles Iħsmaittinimo Pry-
prowas id-dame. Wienok Kalins vis daugiaus

ir daugiaus silpnesnis pastojo, iki kol jis
43. Diena po Prašidejimo jo walnojo Pasti-
ninkawmo pasimire.

[Karhtis Berlynē] Seredos Valare
ant Zieg. 9 dar per 28 Grodus Celsius robe,
Naktiye jis ant 17 Grodū krito ir Četmerge
po Pietū tilt ant 25 Grodū kilo. Tai buvo
pries Karhtis Seredoje kaip īmagus Atsimi-
nimas wadintinas. Parizas turejo Utarninke
karħċiawisaq Diena; iki Ziegoriaus 2 po Pitti
rode Termometeris 30 Grodū, pries Ziegoriu
3 per 36 Grodus Celsius Pawesjhej. Ir
Četmerge bey Petnycjoj ponawojo Pariz
tas per Mier' didijs Karhtis; Saules Du-
rimai yra skaitlingay primaldūjami. Prie
sawo Galwijsu Gabenimo su Gelzlelstrukiu
ant Turgaus yra 100 Stukis Galwijsu ir
300 Kiauliū per Karħċiżo Drinki nujudty
Weżjimise atraſti. Per 200 Metū yra tas
Karhtis Pariz tilt du Kartu didejnis buwes,
19. Aug. 1763 (39 Gr.) bey 8. Aug. 1873
(37 Gr.). Augusto Menesj Metuże 1738,
1769, 1802 bey 1857 atsieko Termometeris
per 36 Grodus, 17. Aug. 1876 lygħej 36
Grođus.

[Iħqas tingas is-Ledū Pālimas.] kur-
sai 1. Julyju h. M. wienoj Bertainio Adv-
noj 16 Kilometeriū ilgħay ir 24 Kilometeriū
placzieg widutin ħalli Ercikystes Braunħweig
vertrauke ir 73 Kiemus tropyjo, yra ant
Lauku Iħsħadha nū 3 643 000 M. padares;
nū tū tur Ledu Iħsħadha Draugyste
1 400 000 Markiū allieginti.

Tilžes Nedēles Turgus nū 20. Augusto

Turgus buvo labay geray aplankytas. Ant
Swiesto Turgaus kaftawo Swars Swiesto
80 iki 90 Pf., 11 iki 12 Kiauliū 50 Pf.,
jaunos Wistos 50 iki 65 Pf., seños Wistos
1,10 iki 1,40 M. Antys 1 M. iki 1,20 M.,

Anciū Lemenei 60 Pf. ant Swaro, Szepelis
Wyħniū 2 iki 2,50 M. Ant Jawū Turgaus
kaftawo ħwiezius Rugieji 7,40 iki 7,80 M.,
seni Rugieji 7,80 iki 8,20 M., Kwiecieji 9,80
iki 10 M., Mieziei 7,40 iki 8 M. ir Awjós
7,30 iki 7,80 M. ant Centnerio. Centneris
Ropucju kaftawo 2,30 iki 2,70 M. Ant
Juviu Turgaus paſidare Preſes uż Lydeka,
Sterkus bey Bruixes iż- 35 iki 40 Pf., uż
Szamus bey Kwapes iż- 25 iki 30 Pf., uż
fitas mažas Juwi 25 Pf. ant Sw.; ruktyi
Ungurie tapa fu 1,20 M., ruktyi Sztruei
su 90 Pf. uż Swarq użmojeti. Ant Miesos
Turgaus kaftawo Swars Jautienos 50 iki
65 Pf., Riaulienos 50 iki 70 Pf., Awjenos
50 iki 55 Pf. ir Werbienos 30 iki 60 Pf.

Klaipedos Turgaus Preſes nū 20. Aug.

Kwiecieji 8 M. 70 Pf. iki 9 M. — Pf.,
Rugieji 7 M. — Pf. iki 7 M. 30 Pf., Mieziei
5 M. 70 Pf. iki 6 M. — Pf., Awjós 3 M.
50 Pf. iki 3 M. 80 Pf., baltiejie Ħirnei
8 M. — Pf. iki 8 M. 50 Pf., rainiejie
ħirnei 8 M. — Pf. iki 8 M. 50 Pf. paqal
naujiji Szepeli. Roputes 1 M. 50 Pf. iki
1 M. 60 Pf. Szaudai 1 M. 80 Pf. iki
2 M. — Pf., Sziens 2 M. — Pf. iki 2 M.
20 Pf. pagal Centneri. Mieja Jautieno
50 iki 75 Pf., Werbiena 40 iki 60 Pf., Riau-
liena 50 iki 60 Pf., Awjena 40 iki 60 Pf.,
Laħsinie (ruktyi) 80 iki 90 Pf. paqal Swarq.
Swiesto Swars — M. 90 Pf. iki 1 M. — Pf.
Riaujiu Kapa 2 M. 40 Pf. Linai uż Cen-
neri 24 M. Malka kieti 48 iki 50 M.,
Malka minkha 46 iki 48 M. uż 10 Kubi-
meterius.

Berlyno Preķiū-Deveše

Rublis Popierius-Piningiū. 22. Augusta.
100 Rbi 208 M. 35 Pf.

Apšakħmai.

Dantu Darbawiete nu M. Karpes.

Kunstifkas Dantis, Plombie-
rawimus, Dantu Pertashmus.

Tilžej, Kazernihs Uljcioj Nr. 23.

Nepasituringijs
pritmu aħ-ħasdien, tikt Nedeldie-
neje ne, nū Ziegoriaus 8 iki 9
Rytmethj.

Scillitin,

geriausia Prieprawa uż-żiurku-
bey Pelu-Prawarymq, ney Zmo-
gui, ney Namu Gywoliems nei-
ħadjiex, prisulo

O. Siemering'io
Falkin - Aptieka,
Tilžej.

Hauptleiter: Pfarrer Stein in Tilsit.

Ramuntu Pirkimas.

Pasirojusiejs pieks 3 i l-ħiġi se. Pfeiferberger'io Gaspadoj
Utarniex, 6. Septemberi h. M.,

Rytmethj nu Zieg. 8,
bey Tilžej ānt Angerio prie
Reitbōnes

Panedelj, 12. Septemberi h. M.,
Rytmethj nu Ziegorianus 7,

Zalnieriū Arflijs
ju qeru Ĝimu bey Nugara Senume nū 4—7 Metū, Dibume nū
5 Pedu 1 Colio iki 5 Pedu 6 Coliū.

Newiger bey Heinze.

Parwus

Muistawu tojams ir Murininkams,
sausus, smukkien maltus,

Aliejans Parwus
ant Maħxnes smukkien nutritus,
Parvarimui Durū, Lanainyciū,
Weżjimū, Szledziū bey Grindziū
Firniża, Semenu Alieju,
Terpenin-Alieju, Lakha bey
wijskeropū Vinseliū prisulo
pigiausien

Karl Pieck,
Tilžej, Wolkocijn Uljci, Nr. 23.

Ikretimo Daljkus!

Superfossata, Kaulu Miltus,
Lomasjla, Raynita,
Ikretimo Gypsa ir t. t.
priewlyja

Karl Manleitner,
Tilžej.

Taipox ja stambu Jawū
żafu, Weżjimū pleni i. t. t.

Piewu Pardawimas.

Petnycjoj, 26. Augusta,
pirm Pietū ant Zieg. 9,
ah Vazdeni-Plaßkunje gulin-
tijiet

Piewu Gruntstuki

(pirma Għort), kurjam ir 2 Ku-
nigħiż-kei prisklaus, ant pacċios
Wietos po pašabneis Iħsħiderej-
mais iż-żi Wiso arba ir-patinkamose
Parcelese pardu.

Emil Seelenbinder,
Tilžej.

Wieni beweik nauja

Skune,

120 Pedu ilga, 30 plati, bey wieni

Staldis su Szpykere,
40 Pedu ilgs, 24 platus, sħow
ant Pardawimo.

Schapoks, Kraupiżkien
per Wilkiżkien.

Sechzig Kirchenlieder

für die Schule.

Borräthig bei

J. Rehländer & Sohn.

Für den reipolitischen Teil verantwortlich: Präzentor a. D. Beckmann-Tilsit.